

‘Woongroepen zijn veilig, vertrouwd en goedkoper’

Bouwen voor ouderen is niet sexy. Dit was in het kort de strekking van een artikel in de Volkskrant in januari van dit jaar. Ik dacht bij het lezen direct: *Niet sexy?! Hoezo niet sexy?! Als gemeenten en bestuurders verder zouden kijken dan hun neus lang is, zouden ze zien dat er veel meer mogelijk is op het gebied van seniorenhuisvesting.*

Neem onze eigen woongroep De Bonnefooi in Rotterdam-Ommoord; een gebouw met 23 appartementen waar wij, de bewoners, samen met elkaar verantwoordelijk zijn voor het onderhoud en beheer. Ik hoor u al denken: een woongroep? Dat zijn toch van die hippie communes waar iedereen samen kookt, doucht en op matrassen in één grote ruimte slaapt? Dat hoeft niet. Woongroepen zijn er in vele vormen, maar hebben altijd één ding gemeen: er heerst een grote gemeenschapszin.

In de Bonnefooi is ieder appartement een wooneenheid met een eigen badkamer, keuken en slaapkamer. Er is een gemeenschappelijke huiskamer met keuken waar we vergaderingen houden en het hele jaar door gezellige activiteiten organiseren. Daarnaast is er een fitnessruimte, een wasruimte, en een logeerkamer voor familie en vrienden.

Voor ons betekent wonen in een woongroep: samen op een gezellige en sociale manier ouder worden. We zoeken elkaar op als we dat willen en wanneer de voordeur dicht is, gaat iedereen gewoon zijn eigen gang. Precies zoals een groep enthousiaste inwoners van de deelgemeente Alexander dat in 1987 voor ogen had, toen ze een woongroep oprichtten voor 50-plussers.

‘We voelen ons vertrouwd met elkaar en veilig’

Bijna dertig jaar later is De Bonnefooi een zeer geslaagd initiatief en een mooi voorbeeld van hoe het óók kan. Het is het tegenovergestelde van wonen in een enorme, anonieme flat waar bewoners elkaar hoogstens vluchtig gedag zeggen. Met 23 appartementen in één gebouw is er geen anonimiteit. We voelen ons vertrouwd met elkaar en we voelen ons veilig in ons gebouw. We helpen elkaar, geven bevriende burens een reservesleutel en zoeken continu

naar manieren om zelfstandig wonen ook op oudere leeftijd mogelijk te houden, zoals met een valalarm. Tel daarbij op dat we als woongroep relatief veel zelf organiseren, beheren en regelen en het is niet verwonderlijk dat onze huurprijs ook nog eens lager ligt dan bij een gemiddeld seniorenappartement.

We onderhouden bijvoorbeeld zelf de tuin en het groen rondom het gebouw. Daarnaast is mijn man de onofficiële huismeester voor kleine reparaties. Zo proberen we door zelfwerkzaamheid de servicekosten laag te houden. Om dit mogelijk te maken, zamelen we twee keer per jaar de eigen bijdrage in en kan iedereen tijdens de Algemene Ledenvergaderingen inzien waaraan dat is uitgegeven. Voor het grotere onderhoud van het gebouw, zoals voor de galerij, de lift en de bergingen, is onze verhuurder SOR weer verantwoordelijk.

‘Een simpel idee van een groep mensen met lef’

Uiteindelijk ben je in onze woongroep tot niets verplicht, maar er wordt wel een proactieve houding en betrokkenheid van de bewoners verwacht. Ook voor nieuwe bewoners regelen we alles zelf, van advertentie tot rondleiding. Nieuwe bewoners moeten immers goed bij ons passen en andersom. Wel moet ik toegeven dat er niet vaak woningen vrijkomen. Onze jongste bewoners werken gewoon nog fulltime en onze oudste bewoner woont hier al sinds de opening van het gebouw in 1991.

Sexy of niet, woongroepen zijn een mooie manier om waardig oud te worden en kunnen een effectieve oplossing zijn voor de vergrijzing. Een simpel idee van een groep mensen met lef die hun gezonde boerenverstand gebruikten.

Daarnaast sla je met een woongroep meerdere vliegen in één klap: transformeer verlaten

kantoorgebouwen tot seniorenwoningen in plaats van tot ‘sexy’ yuppenstudio’s, en dan gaan al die ouderen misschien eens die grote eengezinswoningen uit. Dat geeft jonge gezinnen weer de kans om door te stromen en zo komen er weer appartementen vrij voor starters. Met de toenemende vergrijzing hoop ik dat er meer mensen lef durven tonen, zoals de oorspronkelijke oprichters van De Bonnefooi dat samen met SOR deden. Mochten bestuurders en woningzoekende senioren met lef inmiddels nieuwsgierig zijn geworden; komt u vooral langs, de koffie staat klaar.

Ellen Penning de Vries.

Woongroep IJ-93: Jan Oorebeek was er vanaf het begin bij

Gezellig samen oud worden. Dát is waar het om draait bij woongroep IJ-93 in Rotterdam-IJsselmonde. Onze woongroep bestaat in 2020 alweer 27 jaar en ons gebouw 20 jaar. In die jaren hebben we veel bereikt, lief en leed gedeeld en zijn we een voorbeeld geweest voor mensen en organisaties van over de hele wereld. Van bestuurders uit eigen land en maatschappelijk werkers uit Amerika tot Bouwkundestudenten uit China en een socioloog uit Italië.

Het begon allemaal in juni 1993 toen onze oud-voorzitter bij een andere woongroep buiten de boot viel en geen appartement kreeg toegewezen. Hij besloot zelf een woongroep te starten waar ik, samen met mijn vrouw, sinds het begin bij betrokken ben geweest. En ik kan u vertellen dat je bij het opzetten van een woongroep niet over een nacht ijs gaat, maar des te trotser zijn we op 'ons' IJ-93.

Verkennen en leren

De eerste twee jaar waren we vooral bezig met verkennen en leren. We spraken intensief over de sociale aspecten van een woongroep: hoe ga je om met conflicten? Waar let je op bij de werving en selectie van nieuwe leden? En hoe ver ga je met de zorgverlening?

Toen we twee jaar later leden gingen werven in onze eigen vrienden- en kennissenkring, eindigden we met 49 huishoudens, waarvan er slechts 28 een appartement zouden krijgen. Een woongroep met meer dan rond de 30 huishoudens - hadden we immers geleerd tijdens de verkenningsfase - is geen goed idee. Dit aantal was precies goed om het overzicht te houden en conflicten te voorkomen.

In de jaren erna hadden we verschillende werkgroepen opgetuigd die steeds voor een ander aspect verantwoordelijk waren; van onderzoek naar veiligheid in en om het gebouw en onderzoek naar andere woongroepen in het land, tot het schrijven van de statuten van onze vereniging. Met houten blokken bouwden we zelf minigebouwen en we maakten ruwe schetsen van wat we graag zouden willen.

Een gouden greep

In 1996, na drie jaar van overleg en onderzoek, hadden we een concreet programma van eisen en een plan van aanpak waarmee we op zoek konden gaan naar partners. Via via hoorden we dat SOR plannen had om te bouwen op een voormalige NAM-locatie en we besloten ze te benaderen voor een gesprek over onze ideeën.

Een jaar later, in 1997, kregen we van SOR de uitnodiging om met andere partijen in de gemeente mee te denken over de plannen van een te bouwen locatie. Wij zouden als woongroep de bovenste twee verdiepingen krijgen van een nieuw te bouwen seniorengebouw. Dat we elkaar destijds vonden en met elkaar in gesprek gingen, was een gouden greep; de plannen van de woongroep én de ideeën van SOR bleken als tandwielen in elkaar te passen.

1998 was een mooi jaar: we kregen niet alleen een bouwvergunning, maar vonden ook de architect én het bouwbedrijf die onze plannen mooi tot uitvoer konden brengen. In februari 1999 werd de eerste paal geslagen en na een traject van zeven jaar kregen we op 1 mei 2000 dan eindelijk de sleutel van ons appartement uitgereikt. De overgebleven huishoudens kwamen op een wachtlijst te staan.

Van oprichting tot oplevering

In dat hele traject van oprichting tot oplevering vielen vaak veel zaken perfect op hun plaats. Bij de toewijzing van de appartementen mocht iedereen op basis van de bouwtekeningen een appartement uitzoeken. En het klinkt misschien ongelooflijk, maar iedereen koos én kreeg het appartement van zijn keuze, zonder dubbele keuzes! We schreven fondsen aan en kregen een groot bedrag aan subsidies waarmee we onder andere een keuken in de gemeenschappelijke ruimte, een tuinhuis, een biljartruimte en de inrichting van een wasruimte konden bekostigen.

Soms moesten we ook concessies doen om binnen het budget te blijven. We schrapten een tweede zonneterras op de vierde verdieping en kozen goedkoper materiaal, zoals gewoon glas in plaats van melkglas. Dit alles had niet gekund zonder de prettige samenwerking met SOR die ons als zelfstandige vereniging serieus nam en enorm veel inspraak gaf.

Lief en leed

Het was al met al een mooi traject waar ik met veel trots en plezier op terugkijk. We wonen op een van de mooiste plekken in IJsselmonde, vlakbij een winkelcentrum en met goed openbaar vervoer in de buurt. We kijken naar elkaar om en verlenen zorg 'met handen op de rug' zoals dat heet. We hebben goed contact met de overige bewoners van het gebouw en bij belangrijke feestdagen gaat de schuifdeur tussen onze gemeenschappelijke ruimtes altijd open. We organiseren ontzettend veel activiteiten, hebben lol en plezier met elkaar, maar delen ook het verdriet bij overlijden of ernstige ziekte. Samen lief en leed en samen gezellig oud worden dus. Ik hoop dat we het nog lang zo mogen blijven doen.

Jan Oorebeek.